

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING DAILY NEWSPAPER

CLEVELAND 3, O., SATURDAY MORNING, JANUARY 6, 1945

LETO XLVIII—VOL. XLVIII

B TEDNU

Slovenska pionirja-farmarja

Mr. in Mrs. Joseph Mohar

Slika predstavlja slovenska pionirja Mr. in Mrs. Joseph Mohar, ki obdelujejo obsežno farmo v Turner, Montana.

V nedeljo 7. januarja bosta praznovala v tamkajšnici cerkvi zlato poroko. Na 7. januarja 1895 ju je poročil v cerkvi sv. Vida v Clevelandu Rev. Vitus Hribar. V Clevealndu sta bivala 27 let, tam na farmi v Montani sta pa že 30 let. Mr. Mohar je doma iz Loškega potoka, njegova žena pa iz Pugerta, fara Draga pri Kočevju.

K številnim čestitkam se pridružujemo tudi mi ter zlatoporočencem klicemo tje v daljnem Montano: še na mnoga leta zdravja in sreče. Bog vaju živi!

RUSIJA JE PRIZNALA NOVO POLJSKO VLADO

To je pognalo novo zagozdo med logo "velikih treh," ker vladi Anglije in Zed. držav še vedno trdno stojita pri zamejni vladi v Londonu.

Washington. — Rusija je včeraj uradno priznala novo poljsko vlado v Lublinu ter s tem položila na mizo rešitev tega važnega problema pri prihodnjem sestanku Roosevelta, Churchilla in Stalina. Predsednik Roosevelt je včeraj povedal, da se bodo sestali enkrat po 20. januarju, ko bo zapršen za četrti termin.

Istočasno pa izjavlja obe vladi, angleška in ameriška, da še vedno smatrata za ustavno poljsko vlado ono, ki se nahaja v pregnanstvu v Londonu. Ameriški državni urad je to ponovno potrdil kmalu potem, ko je prislala na dan izjavo Moskva, da je priznala komunistično vlado v Lublinu.

V Londonu so tudi izjavili, da korak ruske vlade ne spremeni stališča angleške vlade, ki neomajano stoji pri stari poljski vladi.

Ta diplomatski korak ruske vlade je presenetil London kot Washington. Naš državni urad je izjavil, da ni dobil o tem iz Moskve nobenega naznanih pojav.

Dasi se je nekaj takega pričovalo, ker je Moskva organizirala poljsko vlado v Lublinu, je vendar očvidno, da je ta korak Moskve povzročil veliko zmedo v dosedanjih slogih med temi trema zavezniki. Možno je, da se bodo prav radi tega koraka Rusije diplomatsko ločili, ali vsaj ohladili.

S tem je Stalin pomandal vse prizadevanja ameriške in angleške vlade, ki sta ga poskušali zadnjih par dni pregovoriti, naj vlad bo s tem naznanihom vkratkom prišla v javnost.

Francoski komunisti so proti temu, da bi se vrstile volitve že v februarju. Mislijo, da so zadnje čase precej izgubili pri narodu in da se morajo zopet utrditi, predno bi si upali na volišča.

iskra je končno pristala na po prekinila vse trgovske veze z Nemčijo. Švedska

Amerikanci so ustavili vdor Nemcev v Francijo

Guverner Lausche je izbral direktorja cest v Columbusu

Novi guverner Frank Lausche je imenoval za državnega direktorja cest Perry T. Forda iz Columbusa. S tem je Lausche imenoval že štiri direktorje v svoj kabinet.

Pred leti je bil Ford okrajni cestni direktor za okraj Columbus pod guvernerjem Coxom. Prej pa je bil okrajni ministri Putman, kjer je bil rojen. Pred leti je bil imenovan za častnega člena zveze francoskih inženirjev in je torej eden redkih ameriških inženirjev, ki ima pravico prakticirati inženirstvo v Franciji.

Lausche bo odpotoval v nedeljo v Columbus in do takrat bo imenoval slednje direktorje: za poljedelstvo, za kontrolo žganja, direktorja za industrijske zveze in generalnega adjutanta.

Predsednik pošlje danes kongresu pripravočila

Predsednik Roosevelt ne bo šel osebno pred kongres s svojo običajno poslanico ob nastopu novega kongresa, ampak bo obema zbornicama poslal okrožnico pisemno in ki bo čitana tam. Poslanica bo prenesena po radiu nočjo od 9 do 9:30 po vseh radijskih postajah.

V tej poslanici se bo dotaknil najbrže tudi svoje inozemske politike. Vendar bo vsebovala poslanica v glavnem pripravočila kongresu za domačo fronto, predvsem za večji vojni napor.

Novi uradniki

Društvo sv. Cirila in Metoda št. 191 KSKJ ima za letos slednji odbor: Duhovni vodja Rev. A. L. Bombach, predsednik Leopold Troha, podpredsednik in blagajnik Alphonse Sajovic, tajnica Matilda Ropret, 19601 Kildeer Ave. KE 2863, zapisnikarica Mildred Skufca, nadzornica Frances Globokar in Mary Strukel, zdravniki: dr. Skur, dr. Rotter in dr. Perme. Seje so vsako 2. sredo v mesecu v SDD na Recher Ave. ob osmih zvečer.

Vesela vest

Družino Sgt. in Mrs. J. M. Orehevec so obiskale vile rojnice ter ji prinesle na 23. decembra zalo hčerko prvorodenjena v St. Francis bolnišnici. Mrs. Jane Strnad iz 1415 E. 51. St. je tako postala že tretjič stara materna sestro Jennie. Pogreb bo v pondeljek zjutraj ob devetih iz Zakrajkovega pogrebnega zavoda v cerkvi sv. Vida, in na Kalvarijo. Naj počiva v miru, preostalom hožljive.

Smrtna kosa

Kot smo že včeraj poročali je umrl Frank Levstek, star 64 let. Doma je bil v vasi Globel pri Sodražici, odkoder je prišel v Cleveland pred 43 leti. Žena Ursula mu je umrla pred 15 leti.

Tukaj zapušča hčer Josephine Kramer, tri sinove: Franka, Josepha in Pvt. Edwarda, štiri vnake, brata Johna in Josepha ter sestro Jennie. Pogreb bo v poneljek zjutraj ob devetih iz

Delavci morajo dobiti dovoljenje naborne komisije

Vsi oni delavci, ki so oproščeni vojaščini radi dela v industriji, morajo dobiti dovoljenje od svoje naborne komisije, predno morejo spremeniti svoje delo ali službo. Tako izjavlja urad za obvezno vojaško službo in urad za delovno silo.

Po lepe nagrade!

Ne pozabite, da bodo jutri po poldne delili pod cerkvijo sv. Vida lepe nagrade, katerih ne bo nobena manjša kot \$10 in zadnja bo pa celo \$25. Pridite jutri po poldne v prijetno družbo v dvoranu pod cerkvijo. Imeli boste la Ameriško Domovino sinu lepo zabavo, ki se vam bo tudi John F. Vatovec, A.M.M. 2/C, ki služi pri mornarici nekje na

Ne bo korita!

Do jutri bo novi guverner Lausche imenoval vse potrebne direktorje. Pazno zasledujemo poročila, toda nikjer ne vidimo kakih vesti, da bi guverner imenoval tudib državnega zogarja. To je tisti, ki je imel to lepo službo že toliko kot v žepu, že všeč ruto iz žepa, da se obrise pod nosom za koritce. Nekateri ljudje pač nimajo sreče.

Nobenih dogovorov ne bo, dokler ne odlože orožja, pravi grška vlada

Atene. — Nova grška vlada je izjavila, da ne bo nobenih dogovorov z voditelji levicarjev (komunistov), dokler ne odlože orožja. Nova vlada stoji trdno za angleškim poveljnikom Scobiem, ki je zahteval, da komunisti v Atenah takoj odlože orožje. Boji med komunisti in angleško armado se še vedno vrše v Atenah.

Zunanji minister nove grške vlade je izjavil včeraj, da zapoved za odložitev orožja ne velja samo za Atene, ampak za vso Grčijo, ker nova vlada gre za tem, da vzpostavi v deželi mir in red.

"Vsi trije bomo šli jutri večer na srnjakovo večerjo, ali pa noben!" je ukazala ongava mama in tukaj jih vidite, kako marširajo v Slovenski dom na Holmes Ave. Tam bo jutri večer fina jedica, izborna pijača, mehka in trda, ples, petje in tako dalje. Fantje Euclid Rifle kluba, ki prirajo to lovsko večerjo in ples, garantirajo vsakemu najboljšo zabavo. Ako še nimate vstopnice, naglo pokličite predsednika Jima Šepica, KENmore 1300, morda ima še katero za vas.

Na operadi

Mrs. Frances Zupančič, 1009 E. 74. St. je srečno prestala operacijo v Charity bolnišnici in se je obrača na bolje. Mlada Frances se je prej pisala Zore in je sinaha Mr. in Mrs. Lawrence Zupančič iz Schaefer Ave.

Razne vesti od naših borcev v službi Strica Sama

Atlantiku.

Mrs. Mary Marolt, 16007 Holmes Ave., je naročila Ameriško Domovino za sina Franca, ki služi pri mornarici nekje na Pacifiku.

Matt Dolenc, 15932 Holmes Ave., je naročil Ameriško Domovino za sina na naslov: M. J. Dolenc, F 2/C, 285-74-32 Receiving Station, L. S. M. No. 359 (Detail), Navy Yard, Houston, Texas. V mornarici služi pri mornarici nekje na

Sedma ameriška armada dobro drži pozicije potem, ko so vdri Nemci 15 milj daleč v Francijo. Nemci so prešli čez Reno nad Strasbourgom. Hudi boji se vrše v Belgiji.

Pariz, 6. jan. — Druga velika nemška ofenziva v treh tednih, ki je prodrla 15 milj daleč v Francijo na fronti 7. ameriške armade, je naletela na odločen odpor od Amerikanov. V petih dneh so potisnili Nemci 7. ameriško armado nazaj za 15 milj južno od Maginot črte.

Pri mestu Wingen so pa ameriški fantje prešli v izpad ter počitili Wingen Nemci. S tem so Amerikanci preprečili nacijski, da bi razširili svoj vdor v Vogezih.

Toda nova nevarnost se je počazala s tem, da so Nemci prešli reko Reno severno od Strasbourg in na levem bregu napadli ameriške čete. Iz Strasbourg zopet je bil civilno prebivalstvo, ki se je tam komaj dobro ustanovilo, ko so mesto okupirali Amerikanci in Francozi.

Zdaj se ljudje zopet boje, da pridejo nazaj nacija. V Belgiji, kjer je feldmaršal von Rundstedt začel s prvo ofenzivo in ki je bil ustavljen 60 milj daleč v Belgiji, se vrše zdaj hudi boji. Tukaj je prišla na pomem Amerikancem zdaj 2. angleška armada in angleški feldmaršal Montgomery je zdaj prevzel vrhovno poveljstvo nad ameriško 1. in 9. armado.

General Patton, ki je s 3. armado udaril Nemcem za hrbot, da jim odreže umik iz Belgije, se je moral včeraj umakniti za par milj nazaj. Nanj je namreč posadal von Rundstedt številne divizije, da se reši iz pasti, ki mu jo pripravljajo Amerikanci in sicer 1. armada od severa, 3. pa juga. Toda kot trdi poročilo se je Patton umaknil zato, da je skrajšal svojo bojno črto in dobil s tem več moći.

Takih moških je danes v Zed. državah do 4,000,000 in direktor za mobilizacijo je pripravljal takoj postavo, ker danes nima čez te moške nihče oblasti. Vojaki odsek pravi, da bo čakan, če bo predsednik Roosevelt v svoji okrožnici priprao kongres tako postavo. Ako ne, bo kongres sam napravil.

Nadaljna dva nemška begunca so prijeli

Sells, Arizona. — Blizu tukaj so prijeli dva nemška vojna ujetnika, ki sta prehodila 175 milj na pot proti Mehiki potem, ko sta pobegnila z 25 tovarij iz taborskega Papago pri Phoenix, Arizona. Dozdaj so jih prijeli že deset, 15 jih je pa še na svobodi.

Izdelovaci margarina birači radi vec

Washington. — Izdelovalci margarina, ki se ga rabiti kot nadomestilo za mast, poročajo vladu, da ga lahko napravijo toliko, da bodo nadomestili pomanjkanje sirovega masla. Toda za to mora vlada dati dovoljenje. Izdelovalci imajo že zdaj trikrat toliko naročil, kot ga pa smejo napraviti.

Naj pride po ček

Louis Perne, ki je živel prej na 1009 E. 62. St. naj se zglaši pri Mrs. Mary Otoničar, 1110 E. 66. St. za ček od podružnice 25 SŽZ.

Sneg in gorkeje

Vladni vremenski urad napoveduje za danes sneg in nekaj gorkeje. Topolomer je kazal včeraj 10 nad ničlo.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

(JAMES DEBEVEC, Editor)

HENDERSON 0628

Cleveland 3, Ohio.

6117 St. Clair Ave.

Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado na leto \$6.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.50.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.50. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$4.00.
Za Ameriko in Kanado, četr leta \$2.00. Za Cleveland, po pošti četr leta \$2.25.
Za Cleveland in Euclid, po raznolikih: Celo leto, \$6.50, pol leta \$3.50,
četr leta \$2.00.

Posamezna številka 3 centa

SUBSCRIPTION RATES:

United States and Canada, \$6.50 per year. Cleveland, by mail, \$7.50 per year.
U. S. and Canada, \$3.50 for 6 months. Cleveland, by mail, \$4.00 for 6 months.
U. S. and Canada, \$2.00 for 3 months. Cleveland, by mail, \$2.25 for 3 months.
Cleveland and Euclid by Carrier, \$6.50 per year; \$3.50 for 6 months.
\$2.00 for 3 months.
Single copies 3 cents.

Entered as second-class matter January 5th, 1909, at the Post Office at
Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

83

No. 5 Sat., Jan. 6, 1945

Jedro poljskega vprašanja

Poљjaki imajo sedaj dve vladi. Eno v Londonu, postavljeno od legitimnega predsednika poljske republike, drugo v Lublinu, postavljeno od Narodnega odbora, ki se je sestal v Lublinu po volji in ukazu Moskve. — Prvo priznavata Amerika in Anglija, druga bo oficielno priznana od Rusije. To različno razmerje do poljskega vprašanja v najlepši luči kaže, kako malo edinstvi vlada med velikimi zavezniki, in kaj nam more ta vojna še prinesi pred svojim koncem. Vsa-kemu, kdor si namenoma ne zakriva oči, je jasno, da je tu tudi boj, ali bo Poljska popolnoma izročena komunizmu, ter se bo vtopila v sovjetski morju — ali ne.

Rusi in Poљjaki se nikdăr v zgodovini niso prijazno gledali. Poљjaki katoliški narod je pretrpel od strani Rusov težka in številna preganjanja v teku zadnjih 150 let. Poљjaki so zgubili svoje kraljestvo, ki so si ga razdelile Rusija, Nemčija in Avstrija. Po zadnji vojni je Poљska zopet vstala kot republika. Marsikaj je bilo v tej republiki narobe. Dolgo so imeli diktaturo bivšega socialista Pilsudskéga, ki je zatrl demokratske svobodštine. Zakon o delitvi veleposestev se je le počasi izvajal zlasti v vzhodnih delih države. Najhujše je pa bilo zatiranje manjšin. Ukrainci, ki so bili v poljski državi, so bili stiskani malo manj kot naši Sloveni pod Lahi.

Leta 1939 sta Hitler in Stalin nesrečno Poљsko spet razdelila. Oboji, Nemci in Rusi, so postopali skrajno divjaško z ubogim narodom. Milijoni so bili pobiti ali odpeljani v Siberijo. Ko je prišlo leta 1941 do vojne med Nemci in Rusi, je vsa Poљska prišla v nemške roke. Poљjaki so se proti Nemcem borili in ustavliali z junastvom, ki ga je ves svet občudoval. Upali so, da jim po teh težkih dneh spet zasije svoboda. Toda sedaj zelo kaže, da jih bodo velesile prepustile samovolji Rusije. Rusi zahtevajo dobro tretjino poljske države in pa "prijateljsko" poljsko vlado v tistem delu, ki ostane Poљakom. Razdelili bi Poљska po takozvani Curzonovi črti. Churchill se je vdal tej ruski zahtevi že v Teheranu leta 1943. Sedaj Angleži pritisajo na Poљake, da se vdajo. Pri tem obljublja Poљakom velik kos Nemčije. V tem delu Nemčije so res bivali včasih Slovani, toda danes so po večini ponemčeni. Poљska vlada v Londonu se je delitvi uprla, zato si je Stalin postavil v Lublinu drugo poljsko vlado, ki je seveda "prijateljska."

Zakaj pritska Anglija, da se mora Poљska vdati in zakaj jo Amerika v tem na tihem podpira? Vzrok je, ker hočejo ustreči Rusom. Za rusko prijateljstvo hočejo Angleži žrtvovati vse. Ena izmed žrtev na žrtveniku komunističnega Moloha je Poљska. To se olešava z raznimi izgovori, ki so za lase privlečeni. Churchill je v enem svojih zadnjih govorov dokazoval, da je treba Poљsko deliti, da bo Rusija zavarovana pred Nemci. Rusi da imajo pravico do varnih meja pred Nemci in pravico do "prijateljske" Poљske, ki ne bo mogla nikoli proti Rusom spletkariti. Vse to seveda Churchillu ni šlo od srca in tudi nič ne drži, toda govoril je, ker hoče Rusom ustreči za vsako ceno.

Da Churchillovi razlogi nič ne drže se vidi iz tega: Res je, da vzhodno od Curzonove črte Poљjaki nimajo večine. Pomešani so tam med Ukraince in Belorusi. Churchill pravi, da treba te Poљake preseliti. Milijone bi Anglež preselil v tisti del Nemčije, ki ga sedaj obljublja Poљakom. Tako bi na ruski strani ne bilo več Poљakov. To se lepo sliši. Toda kaj pomeni preveliko milijonov ljudi s kmečke zemlje, kjer so živelj njih predniki, kjer kmet pozna in ljubi vsako ped zemlje, ve le tisti, ki pozna kmečko življenje. In iti v negotovost! Kdo namreč garantira Poљakom, da bodo res dobili tisti kos Nemčije in da bodo Angleži od tam preselili približno osem milijonov Nemcem drugam? Vojiske še ni konec. In Poљjaki vedo, da angleška garancija malo drži. Angleži so garantirali poljsko neodvisnost leta 1939, sedaj isti Angleži vrtijo Poљake, da se odpovedo tretjini svoje države. Kdo bi zaupal in verzel? Še lepše je to, da tistih Ukraincev in Belorusov, ki so sedaj pod Poљaki nihče niti ne vpraša, če zelo pod Rusijo.

Kar se tiče "prijateljske" Poљske, je pa stvar tako. Precej gotovo je, da se prijateljstva ne da vsiliti. S sedanjim postopanjem proti Poљakom pa si Rusi gotovo ne bodo pridobili prijateljstva. Vse to govorjenje o prijateljstvu je torej le hinavščina. Skriva se pa zadej druga misel: Rusi vedo, da bo Nemčija zmeraj gledala, da dobi nazaj kraje, ki bi prisli pod Poљsko. Poљjaki bi torej bili v vedeni nevarnosti, da jih Nemci napadejo. Kaj sledi iz tega? Morali bi iskati pomoci pri Rusih. Tako bi bili Poљjaki v vedeni odvisnosti od Rusije. To bi bilo tisto "prijateljstvo."

Morda bi se Poљjaki še odrekli vzhodnemu delu Poљske, kjer nimajo večine, toda nočejo se odreči neodvisnosti. Izvršili bi s tem nekak državni samomor. Poљska vlada je vprašala Ameriko, če bi mogla od nje dobiti garancijo neodvisnosti, toda Amerika je tako garancijo odbila. Tako Poљjaki dobro vedo, kaj ta izguba na vzhodu pomeni. Zato poљska vlada v Londonu noče pristati na tak sporazum.

Kaj pomeni odvisnost od Rusije, so Poљjaki že poskušali. Rusi so zahtevali, da mora poљska vlada odstaviti vrhovnega poveljnika poљske vojske, ker da ni Rusom prijazen. Poљjaki so se vdali. Komaj je bil, nastavljen nov poveljnik, so tudi tega Rusi napadli, da je Rusom sovražen. Vlada, kateri

diktira druga država kaj sme storiti in kaj ne, se težko imenuje neodvisna.

Toda "prijateljska" vlada pomeni še več, če se govori o razmerju med Rusi in Poљjaki. Rusi hočejo poljsko vlado, ki bo odvisna od komunizma. Ker niso mogli spremeniti v tako londonske vlade, so si naredili svojo "poljsko prijazno" vlado v Lublinu. Ta bo vedno plesala kot bo Moskva godla. Vse komunistične stranke sveta in vse komunistične ali od komunistov odvisne vlade po celem svetu so samo podružnice Moskve. S tem, da dobi Poљska tako, od komunistov obvladano vlado, izgubi dejansko svojo neodvisnost.

Tu je jedro vprašanja. Poљsko vprašanje ni samo vprašanje meja, ampak in prvi vrsti vprašanje neodvisnosti Poљske od Rusije in komunizma. Poљjaki se branijo, da bi postal rusa komunistična drajna, kjer bi par komunističnih izvoljencev v objemu z ruskimi sovjeti vladalo proti ogromni večini naroda.

Tudi za Jugoslovane v starem kraju pomeni zmaga komunizma konec neodvisnosti. Rusija je že pobasala Romunijo in Bolgarijo. Na vrsti je Madžarska, ki je že dobila "prijateljsko" vlado pod rusko komando. Poљska se bori za svojo neodvisnost. Kako se bo iztekel ta boj za neodvisnost v naši stari domovini?

BESEDA IZ NARODA

Letno poročilo slovenske posojilnice

Na drugem mestu današnje izdaje Ameriške Domovine je priobčeno poročilo slovenske posojilnice St. Clair Savings & Loan Co., iz katerega je razvidno, da je v minulem letu posojilnica lepo napredovala. Njeno imetje se je povisalo za \$1,015,895.00 in znaša koncem leta 1944, \$3,742,579.00.

Paul J. Schneller, tajnik posojilnice, poroča, da je posojilnica izvršila zadnje leto 250 posojil na vknjižbe, znašajoč približno en milijon dolarjev, dočim so plačila na vknjižbe znašala nad \$850,000, kar potrjuje mnenje Mr. Schnellerja, da bo koncem te vojne, več domov brez dolga, kot jih je bilo še kdaj poprej. Poleg tega, da se naši ljudje zavzemajo za to, da hitro izplačajo svoje dolgovne, pa storijo tudi s svoj delež pri nakupovanju vojnih bondov, in znatne vsote tudi nalagajo v hranilne vloge pri St. Clair Savings & Loan Co.

V minulem letu so se hranilne vloge pri posojilnici povisale za \$850,000.00. Od naloženih hranilnih vlog, je posojilnica investirala \$1,200,000.00 v vladne bonde Zedinjenih držav. To pomeni, da je 50% vseh vlog takoj investiranih, da posojilnica lahko vsak čas investicije spremini v gotovino.

Da je St. Clair Savings & Loan Co. na trdni podlagi, se nadalje razvidi iz dejstva, da se je povisal kapital in preostanek, ki sedaj znaša okrog 10% skupnih hranilnih vlog.

Materje, ki ste zgubile svoje si-nove, že veste, kako je hudo zgodilo na hranilne vloge, je vodstvo posojilnice storilo vse v svoji moći, da se prepreči ponovitev razmer, ki so vladale tokom časa a depresije. Sedanja likvidnost in dejstvo, da se iz skladu hranilnih vlog investira samo v varna posojila na prve vknjižbe, jasno vodi proti temu cilju. Tako ravnanje v investicijskih zadevah, daje vlagateljem zaupanje, da bodo njih vloge tudi prinesle primeren povratek v obliki obresti na prihrankih, katere lahko dvignejo kadarkoli želijo. Vlagatelji imajo dvojno protekčijo: prvič so protežirani po velikemu kapitalu in preostanku posojilnice, in drugič so njih vloge popolnoma zavarovane proti izgubi do vse \$5,000, za kar jamči Federal Savings & Loan Insurance Corporation, ki je pod nadzorstvom vlade Zedinjenih držav. Danes je težko investirati prihranke v bolj dobitčanostne investicije kot pa na vloge v posojilnici.

Fantič sem star komaj osemnajst let, pa me hoče država na vojsko imeti. Kako bom vojak, ko sem fantič premlad.

Na bombnik sem stopil korajzen vesel, pričel sem jokati, ko smo leteti začeli: Oh, mama moja, le prosi zame ti Boga.

Mamica do smrti potrta je vedno za te, molila je in bo. Oh, dragi sinko moj, na dnu morja zdaj grob je tvoj.

Na tvoj grob ne bom mogla hoditi in ti ga z rožicami krasiti, pregloboko je morje in ne more, dragi sinko, tvoja mama do tje.

Savings & Loan Co., oddajo svoje prihranke na hranilno vlogo, ki jim bo poleg tega tudi prismerne obresti.

Vse vloge, ki bodo oddane na St. Clair Savings and Loan Co., do srede, 10 januarja, bodo delne obresti od 1. januarja. Da se olajša onim, ki delajo čez vloge, ki so v minulem letu posojilnica lepo napredovala. Njeno imetje se je povisalo za \$1,015,895.00 in znaša koncem leta 1944, \$3,742,579.00.

Rudolph Rozman A. M. M.

Te vrstice poklanjam mojemu sinu oziroma vnuku do smrti potrta nesrečna mati še bolj nesrečnega sina Rudolfa Rozman (Aviation Machinist mate), ki se je smrtno ponesrečil 22. oktobra 1944 z bombnikom B-24 nekje pri Havajskem otočju. Komaj 20 milj od suhe zemlje so rešili enega živega in enega mrtevga, osem mož te posadke pa je utonilo z bombnikom vred. Med temi je bil tudi moj dragi in nikoli pozabljeni sin Rudolf.

Materje, ki ste zgubile svoje si-nove, že veste, kako je hudo zgodilo na hranilne vloge, je vodstvo posojilnice storilo vse v svoji moći, da se prepreči ponovitev razmer, ki nam materam sekaj tako strašne rane nikoli več ne zaceljene in nam jemlje najljubši kar imamo — naše mladiči, ki se dobro živeti niso začeli, pa jih že smrt tako neusmiljeno kosi in toliko strašnega trpljenja morajo prenesti.

Fantič sem star komaj osemnajst let, pa me hoče država na vojsko imeti. Kako bom vojak, ko sem fantič premlad.

Na bombnik sem stopil korajzen vesel, pričel sem jokati, ko smo leteti začeli: Oh, mama moja, le prosi zame ti Boga.

Mamica do smrti potrta je vedno za te, molila je in bo. Oh, dragi sinko moj, na dnu morja zdaj grob je tvoj.

Na tvoj grob ne bom mogla hoditi in ti ga z rožicami krasiti, pregloboko je morje in ne more, dragi sinko, tvoja mama do tje.

Sedaj podajam ti roko na dno globokega morja, kjer ribice po njem plavajo in glavice ven polagajo.

Ali ribice te neme so vse in nič mi ne povedo, kje na dnu morja moj dragi sinko večno spanje spaval bo.

Žaljuča mamica, Terezija Rozman, 866 E. 76. St., Clevealnd, O.

Podružnica št. 15 SZZ

že zadnjič sem bila sporočila in vabila na našo glavno sejo, in nič pomagalo. Udeležba je bila tako slaba, da precej važnih zadev nismo more rešiti.

Zato vam sedaj ponovno naznam, in vas vabim, da se ja gotovo udeležite redne seje naše podružnice, ki se bo vršila 9. januarja ob pol osmih zvečer v naših prostorih. Na decembarski seji je bilo tudi sklenjeno, da katera članica se ne bo udeležila januarske seje brez res važnega razloga, bo plačala 25 centov v društveno balgajno.

Prav prijazno vas vabim, drage sestre, vsaj enkrat napolnite dvorano pri seji, da bomo res lahko kaj koristnega ukenile v korist podružnice in članic. Vsem sestram in čitateljem Ameriške Domovine želim prav srečno in veselo novo leto, da bi nam že prineslo tako začeljeni mir. S pozdravom in pričakujem velike udeležbe na seji.

F. L. predsednica.

MALI OGLASI

Rezervirajte!

V nedeljo 14. januarja ob 3:30 popoldna ima mladinski pevski zbor SDD na Waterloo Rd., prireditve z opereto "Izboljbeni raj." Bo lepo. Pridite!

Pohištvo naprodaj

Proda se pohištvo za 4 sobe, prodati se mora takoj. Zglasite se od 5 do 8 zvečer, ali od 1 do 5 popoldne v nedeljo 7. januarja na 8110 Medina Ave. zadej, zgorej; blizu E. 79. ceste med St. Clair in Superior. (5)

Zdaj smo dobili veliko pošiljko

VINA

in sicer

rdečega Concord

in

belega Niagara

\$2.95 galon in več

MANDEL DRUG

15702 Waterloo Rd.

DALI OGLASI
IN
EL
PR
V
VELA
APH
NZE
nske za čiščenje
slopija v mestu
ponoči
oka plača od ure
Prijetno delo
VELA
ahko dosegljivo
lo 70mpire Building
11. St. in Walnut
cesta od Euclid
OD
JAVI
arn
čno
e za
najbl
pipe Machinery Co.
OSTO
930 E. 70. St.
st 3rd
Super
square
72nd
St. C.
. Cl
a tov
dne
do
do 0
jo z
EL
PH
ZE
usilni operatorji
i v brušenju orodja
hard surface grinding
od ure in overtime
vno in nočno delo
bnostalna zaposlitev
Guarantee Specialty
Mfg. Co.
E. 96 & New York
Central Railroad
(7)

Dovoljeno nam je uposlit pri
vhodu

POTREBUJEMO
PRESS ASSEMBLER
EXTERNAL GRINDER
ENGINE LATHE
OPERATORJE
TURRET LATHE
OPERATORJE
RADIAL DRILL PRESS
OPERATORJE
VOZNIKA ELEKTRIČNEGA
VOŽIČKA
TEŽAKE

Stalna dela sedaj in po vojni. Visoka plača od ure in overtime.

LEMPCO PRODUCTS

DUNHAM RD.
MAPLE HEIGHTS

(7)

ŽENSKA POMOČ
Punch Press
operatorice

Plača od ure
5 dni v tednu

Guarantee Specialty
Mfg. Co.

E. 96 & New York
Central Railroad

(7)

Kupujte vojne bonde!

(10)

usilni operatorji

i v brušenju orodja
hard surface grinding

od ure in overtime

vno in nočno delo

bnostalna zaposlitev

Guarantee Specialty

Mfg. Co.

E. 96 & New York

Central Railroad

(7)

Super

quare

72nd

St. C.

. Cl

a tov

dne

do

do 0

jo z

EL

PH

ZE

usilni operatorji

i v brušenju orodja
hard surface grinding

od ure in overtime

vno in nočno delo

bnostalna zaposlitev

Guarantee Specialty

Mfg. Co.

E. 96 & New York

Central Railroad

(7)

Super

quare

72nd

St. C.

. Cl

a tov

dne

do

do 0

jo z

EL

PH

ZE

usilni operatorji

i v brušenju orodja
hard surface grinding

od ure in overtime

vno in nočno delo

bnostalna zaposlitev

Guarantee Specialty

Mfg. Co.

E. 96 & New York

Central Railroad

(7)

Super

quare

72nd

St. C.

. Cl

a tov

dne

do

do 0

jo z

EL

PH

ZE

usilni operatorji

i v brušenju orodja
hard surface grinding

od ure in overtime

vno in nočno delo

bnostalna zaposlitev

Guarantee Specialty

Mfg. Co.

E. 96 & New York

Central Railroad

(7)

Super

quare

72nd

St. C.

. Cl

a tov

dne

do

do 0

jo z

EL

PH

ZE

usilni operatorji

i v brušenju orodja
hard surface grinding

od ure in overtime

vno in nočno delo

bnostalna zaposlitev

Guarantee Specialty

Mfg. Co.

E. 96 & New York

Central Railroad

(7)

Super

quare

72nd

St. C.

. Cl

a tov

dne

do

do 0

jo z

EL

PH

ZE

usilni operatorji

i v brušenju orodja
hard surface grinding

od ure in overtime

vno in nočno delo

bnostalna zaposlitev

Guarantee Specialty

Mfg. Co.

E. 96 & New York

Central Railroad

(7)

Super

quare

72nd

St. C.

. Cl

a tov

dne

do

do 0

jo z

EL

PH

ZE

usilni operatorji

i v brušenju orodja
hard surface grinding

od ure in overtime

vno in nočno delo

bnostalna zaposlitev

Guarantee Specialty

Mfg. Co.

E. 96 & New York

Central Railroad

(7)

Super

quare

72nd

St. C.

. Cl

a tov

dne

do

do 0

jo z

EL

PH

ZE

usilni operatorji

i v brušenju orodja
hard surface grinding

od ure in overtime

vno in nočno delo

bnostalna zaposlitev

Guarantee Specialty

Mfg. Co.

E. 96 & New York

Central Railroad

(7)

Super

quare

72nd

St. C.

. Cl

a tov

dne

do

do 0

jo z

EL

PH

ZE

usil

DEDICATED TO THE YOUNG AMERICAN SLOVENES

The American Home

DEADLINE FOR ALL VOJNA BONE

Baraga Glee Club

The Mother-Daughter holiday party, scheduled for this Sunday at the Sisters of St. Joseph of St. Mark estate, on Chardon Rd., has been temporarily cancelled, due to the inclement weather and the inadequacy of transportation facilities. A new date will be set in the near future.

The following Glee Club members will co-operate with the Holy Name Juniors at their Variety Revue of 1945, this coming Sunday evening. Misses Millie Brancel, Frances Pernach and Dorothy Cimperman will handle the admissions; Misses Bernie Savojic, Ursula Vokko, Theresa Gruden and Anne Cimperman will supervise the ushering, and Misses Jean Per, Helen Meglic and Eleanore Karlinger will assist back-stage. The rest of the members are cordially invited to join those in the audience. Dancing and refreshments will follow the show—so, if you wish to spend an enjoyable evening, and all for the nominal price of fifty cents, "we'll be seein' you in the ole familiar places!"

We have been invited to participate in an all-nationalities program being sponsored by the U. S. Treasury De-

partment, sometime in the immediate future. It is imperative that all Glee Club members attend a rehearsal, to be held with the American Slovene Radio Quartet, this coming Tuesday evening, at the usual place and time.

Happy New Year Greetings to all our reader friends!

WITH OUR SERVICEMEN, HERE AND ABROAD:

We've had so many complaints in our recent correspondence from servicemen, regarding the lack of news in this section of our own St. Vitus youth, that we resolved to start our New Year right by reintroducing our military news column. Here 'tis:

Lou Frankovic (E. 60 St.) of the Navy, who just returned to Texas after a brief leave at home, writes of Cleveland: "I'll Never stop bragging about Cleveland and what its wonderful citizens are doing for its service personnel. I wish I could thank each and everyone in person. It doesn't sound like much to be able to ride on a street-car without paying a fare, or to attend a free movie. But it's enough to make a serviceman or woman choke up and just murmur, 'Gee, that's swell—thank you! It's thought like this (Continued on page 3)

SPORTS

HOCKEY

Slowly closing the four-point gap that separates them from the western division American Hockey League lead, the Cleveland Barons will attempt to narrow the margin Saturday night when they oppose the St. Louis Flyers at the Arena.

Scoring two hard-fought victories over Eddie Shore's Buffalo Bisons over the week-end, Coach Ben Cook's iceers now have 35 points to show for 28 games played while the Indianapolis Capitals, who have played four more contests than the Barons, boast of 39 markers.

Cleveland overcame a two-goal handicap to defeat Buffalo, 5 to 2, here last Saturday and came from behind again New Year's night to shade the Bisons, 3-2.

The twin killing gave the Barons a five-point margin over Pittsburgh. The Hornets, who started the season in sensational style and led the league for several weeks, have slipped to third place in the western loop.

Pacing the Barons, who have lost but two games in the last 16 played, has been Tommy Burlington, Les Cunningham and Lou Trudel while the defense of Dick Adolph, Pete Bessone, Rusty Waldriff and Dan Sprout, not to forget Goalie Harvey Teno has been more than adequate.

Burlington, who won the scoring title last year, has caught up to Paul Courteau of Providence, both having 41 points. Cunningham has 39 and Trudel has 38.

St. Louis, deep in the cellar and here Saturday, has made several roster changes in an effort to strengthen the club.

BOWLING

Michael Zlate and his Zlate Market bowling team entered the Golden Gloves invitational bowling tournament "just to have some fun," but now the quintet is going to see what it can do about winning the maple classic.

Joe Grgas, Steve Kasunic, Andy Braadic, Stan Zagor, Joe Glavic and Zlate ended in 17th place among the 20 teams that survived the first six-game elimination round of the Gloves on the Linsz Recreation slides last week. The second six-game elimination session will be held Saturday, January 13, and Sunday, January 14.

On the second day of the annual Rubber City Sweepstakes at Akron Recreation last Sunday, Joe Kissoff of Cleveland, member of the Linsz Recreation bowling team, hammered his way into first place by rolling 1,365 and Stanley Stefancic took second place with 1,317.

Charlie Lausche, brother of Governor-elect Frank J. Lausche, recorded an oddity in the meet. Lausche rolled a 1,200 score to duplicate his total recorded in last year's tournament.

BOXING Ray (Sugar) Robinson is named as the No. 1 welterweight in the country in the annual Ring Magazine ratings. The Ring ratings, which include only the boxers who were active for all or part of 1944, honor two Clevelanders, Jimmy Bivins heads the heavyweight division and Lloyd Marshall the light heavies.

Mike Popoly, novice welterweight champion of the 1944 Golden Gloves tournament, now a private stationed at Camp Fanin, Tex., will seek the open division middleweight title at the Arena on February 1, 2, 6 and 9.

God grant you good health, and may Divine Guidance be always with you in the execution of your great responsibility toward so many who look to you for so much.

My kindest regards and congratulations to Mrs. Lausche; she has much to be proud of in you.

Sincerely,

CONGRATULATIONS ON VICTORY!

PFC. VINCENT ZUPAN

Somewhere in France.
Gov. Frank J. Lausche,
2101 E. 100 St.,
Cleveland, Ohio.

My dear Governor:

It is my understanding that a desperate effort was made to enkindle certain cherished birth-rights which you possess in all fullness of justifiable pride, into flaming issues having no bearing whatsoever on the main issues at stake. Therefore your successful candidacy brings to the fore, a stronger hope, that ever in the future, bigotry will be crushed whenever it shows its ugly head. Congratulations on being a great part of a forward movement in right thinking, which we so sorely need.

Your rise in the respect of the people and in their recently expressed confidence in your ability to guide them during the next four years, is due to your untiring and unselfish effort to be completely at their service, and having in mind always, their welfare.

This renews the hope that there is a place and a reward for good clean government. I am certain that the people will soon realize, that theirs is the reward and yours is the task for you will continue as in the past, devoting yourself fully and capably to the problems which will be ushered in by the future.

God grant you good health, and may Divine Guidance be always with you in the execution of your great responsibility toward so many who look to you for so much.

My kindest regards and congratulations to Mrs. Lausche; she has much to be proud of in you.

Sincerely,
VINCENT A. ZUPAN,
Pfc., U. S. A.

NEWBURG NEWS

MILITARY TIDBITS

Greetings from Germany—wishes from France—hellos from Hawaii—regards from the Atlantic and Pacific—lines from distant prison camps, fighting lines and fox-holes throughout this war-torn universe and holiday greetings post-marked in every state of our nation conveyed to waiting, hopeful hearts at home the expressed desire and prayer of each and every individual—"Peace on Earth be Realized!"

Quite a number of our servicemen were fortunate to be granted the privilege of being "home for Christmas," namely, Lt. Tony Godec, Frank Kuhel, S/Sgt. Louis Gilha (Union), Eddie Kenik, Anton Kordon, Joseph Zavidski, Louis Gilha (Issler), Cuthbert Adler, Joey Kuznik, Bobby Arko, Rudy Kaplan, Johnny Miklich, Paul Yanchar, Peter Hren, Tony Glavan, Frank Gross and Rudy and Eddie Zabak. To these and the others whom I may have omitted we say: "Twas swell having you with us! . . . Cpl. Marine Bill Bobnar, who has two years of active overseas duty to his credit has been in our midst for the past three weeks and will return to his assigned base shortly. During his home stay, Bill has made a few radio show appearances. Congratulations! . . . Here's for a speedy recovery to Seaman Tony Lozar who is recuperating in a Naval Base Hospital, California! (Tony had a "hot appendix" which had to be removed just for Christmas). . . . Pvt. "Paul" Kundmuller of Indiana posts greetings to all his buddies at Kuznik's. . . . Word has been received that Pfc. Chas. Bobnar has been wounded in Germany December 17. (Let's hope it's nothing serious). . . . Pfc. Clarence Smereka has now resumed active duty, after a brief convalescent period in France. . . . Pfc. Vic Kuznik is now well on the road to recovery, but is still interned at an English base hospital. His brothers, Leo, of France and Johnny of the Pacific War Zone, extend greetings to friends. . . . C/M Joey Kuhel posts greetings from the Western coast where he is engaged in advanced training. . . . Pfc. Bernie Lozar of England expresses a hope for and new peace and happiness in the coming year. . . . Military greetings reach us from Cpl. Joe Habian of England, Cpl. Hal Miklich of Holland, Pvt. Stan Zabat of France. . . . Notes of gratitude and appreciation to the Sodalists for "their Christmas gifts" are pouring in fast—acknowledgements, to date, have been received from Cpl. John Sawicki of Germany, Sgt. Tony Kaplan of Kansas, Tech. Paul Bizjak and Stan Zabat of France, Pvt. Marie Filipovic of Virginia, Capt. Henry Cotman of New Mexico, Pfc. Joe Bradac of Texas, Cpl. Pat. Novak of France, Pvt. Mar. Stariger of India, Lt. Stan Legan of the So. Pacific. The servicemen consider the donation of an appreciated missal a generous and thoughtful gesture on part of the Young Ladies Sodality. Thank you, Sodalists! . . . Chaplain Louis B. Baznik has completed basic training, graduated and was assigned to a permanent post at Maryland. Conversions, marriages, novenas services, discourses and instructions are some of his numerous duties. Father has three Masses on Sundays; morning, forenoon and an evening Mass. The Masses at the posts record a strong attendance. Father expresses his thanks to all who remembered him during the holiday season. For the benefit of parishioners, his present address is: Chaplain Louis B. Baznik, Central Chapel, Aberdeen Proving Grounds, Maryland.

BASKETBALL "SHOTS" Under the able coaching of Mrs. Gal Planinsek the Sodality is entering a basketball team in the C.Y.O. League. Some dozen enthusiastic girls reported and practised at Patrick Henry's and St. Stan. Gym. The group elected Bea Tekaucic captain and Mary C. Turk secretary. The first game is scheduled for Tuesday evening at Patrick Henry's Gym. Be on hand to see the girls in action! Details will be posted later.

Can't tell how the "grade school" basketball team made out at Holy Name this morning. Let's hope their initial game was a success!

HOLIDAY SHORTS Under the able coaching of Mrs. Gal Planinsek the Sodality is entering a basketball team in the C.Y.O. League. Some dozen enthusiastic girls reported and practised at Patrick Henry's and St. Stan. Gym. The group elected Bea Tekaucic captain and Mary C. Turk secretary. The first game is scheduled for Tuesday evening at Patrick Henry's Gym. Be on hand to see the girls in action! Details will be posted later.

Can't tell how the "grade school" basketball team made out at Holy Name this morning. Let's hope their initial game was a success!

LOCAL PREVIEW Tomorrow—Sodality Sunday. General Holy Communion for Sodalists at 7:00 Mass.

February 3—Aikane's Social. February 10—Krk's Dance.

February—"Masterful Monk," a production of the St. Lawrence Dramatic Guild.

In the near future—The Commodores have plans underway for another Gala Show.

ADDENDA Oh! how much more there is to write. But it can't appear here "black on white."

THE SHADOW A holiday reveler with a bottle of Scotch on his hip, slipped on the ice and fell. On rising he felt something wet running down his leg. "Gosh," he said, "I hope it's blood."

VARIETY REVUE TO BE UNVEILED TOMORROW

MATINEE IN AFTERNOON

The variety Revue will have its first performance Sunday afternoon at 2:30. It will cost only 15¢ for grammar school children. All of you boys and girls are invited to attend.

In the Evening . . . Anyone and everyone is requested to see humorous performances. We want all of you to enjoy this show and to join in the dancing at the conclusion of our program. This major event is Sunday, Jan. 7, at 8:00 p. m.; in the St. Vitus School Hall. The general admission is merely 50¢.

What (and Whom) You Can Expect There will be an intoxicating act starting Vern Labuda and Clarey Tomasic. (Are they intoxicated??.)

The Wiegand Sisters will sweep you off your feet harmonizing: "Winter's Wonderland," and "The Rose of No Man's Land."

Solos will be played by neighborhood talents. Ray Gobec will play a few Slovenian Polkas on his accordion. Ray Ogrinc will blow (probably his

head off) a tune or two pet. Also Tony Stanich strate his ability on a sa they dead-beats or off-M

Joe Avset and Vern borate in a short mi They shud be able crowd roar with their accents. (Can they prod

Our Directors Are . . . Father Baraga, our Me ed us in our skits and ements for the show. He put his whole-hearted on our enterprise.

Our dancing instruct Jackie Frazier who have cognition throughout the excellence of work.

Vern Labuda Leaves for

To take up a new occ member of the armed lea leave on the 8th of Jan tire society wishes you th and success in this new ashin

zadnj

Dec. 24, 1944

138-20 — 14th Ave.

College Point, L. I.

oosev

the English, and I kno more doing the sa vse.

Was going to write Christma but was busy Zdržuš

and couldn't make it. Slednič

to wish everyone A Hap

for the boys, especially bojini

there and for victory.

Sincerely,

ANDREW F. ZAKRAJE

Co. 2170

Great Lieto 1

December

Dear Sir:

I wish to inform you hko in my address. It is as

Evacuation Sq. 2 (V2F).

will have this in mind

Evr me the next copy, for memo s

will go to a different s

there still is a Rescue sz japa

or which I was a forme

I'll close now. Met

Happy New Year to us

at the home front and

Thank you.

Yours truly,

JOHN PHILLIP K

Se re

ej vo

Ame

no in

godo

pajin

ORELS—THURSDAY

The first meeting of the

will be held this. comi

January 11, 1945.

The meeting will be in

St. Vitus School with m

freshments after the busi

Toda

ti al

ENGAGEMENT

Mr. and Mrs. John Jalon i bo

162 St., announced the enro

their daughter, Ann, to Mr.

Kretic, son of Mr. and

Kretic of 1875 Grovewood

engagement took place

or R

Then there is the story, da